

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçiminin 15 Ekim 1961 tarihinde yapılmasına dair

(Resmî Gazete ile ilâm : 22 . 7 . 1961 - Sayı : 10861)

Karar No.
58

Türk Milletinin lâyük olduğu demokratik rejimin millî irade ile tecellisini sağlayacak olan Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçiminin 15 Ekim 1961 tarihinde yapılmasına, Kurucu Meclisin 21 Temmuz 1961 tarihli Birleşik Toplantısında karar verilmiştir.

21 Temmuz 1961

Başbakanlığa yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	21 . 7 . 1961	986
Kurucu Meclis Tutanak Dergisi	:	Cilt Sayfa	
		2 285:286	

---

113 sayılı Kanunun 134 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (B) bendi ile 7 nci maddesi hükümlerinin yorumlanmasına mahal olmadığına dair

(Resmî Gazete ile ilâm : 27 . 7 . 1961 - Sayı : 10865)

Karar No.
59

113 sayılı Kanunun 134 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (B) bendi ile 7 nci maddesi hükümlerinin yorumlanmasına mahal olmadığına dair Geçici Komisyonca hazırlanan aşağıdaki rapor, Kurucu Meclisin 21 Temmuz 1961 tarihli Birleşik Toplantısında kabul edilmiştir.

21 Temmuz 1961

Yüksek Başkanlığa

Adli, askerî ve idarî merciler tarafından verilen inzibati para cezalarının 113 sayılı Af Kanununun şümulüne girip girmediği ve kanunun 7 nci maddesinin 1 nci bendi ile af şümulü dışında bırakılan idarî ve inzibati işlemlerin neler olduğunun tâyini bakımlarından mezkûr kanunun 134 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (B) bendi ile 7 nci maddesi hükümlerinin yorumlanmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki Maliye Bakanlığı yazısı Yüksek Başbakanlıkça Geçici Komisyonumuza havale edilmekle yorum isteği incelenip görüşüldü .

Başbakanlık tezkeresine ekli Maliye Bakanlığı yazısından; adli, askerî ve idarî merciler tarafından verilen mahkûmiyetten mücerret inzibati para cezalarının 113 sayılı Af Kanununun şümulüne dâhil olup olmadığının tefsir voliyle tâyin ve tesbitinin istenildiği anlaşılmıştır.

113 sayılı Af Kanununun 134 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (B) bendinde (beş sene ve daha az hürriyeti bağlayıcı bir cezaya ve bu miktarı aşmayan hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile birlikte veya müstakillen hükmedilmiş para cezasına mahkûm olanlar fer'î ve mütemmim cezalar ile ceza mahkûmiyetlerinin neticelerine de şâmil olmak üzere affedilmiştir) denilmektedir.

Af Kanununun sözü geçen birinci maddesinin (B) bendinde mevzu bahis para cezaları hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile birlikte veya müstakillen hükmedilen ve kanunlarına göre suç teşkil eden fiiller karşılığında tertiplenen cezai karakteri haiz ve terhibi mahiyetteki para cezalarıdır. Binnetice ancak bu nevi para cezaları 113 sayılı Af Kanununun değişik birinci maddesinin (B) bendi gereğince affın şümulüne girmektedir. Bu itibarla Hâkimler ve Memurin kanunlarıyla bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara göre adlî, askerî ve idari mercilerce verilen para cezaları mahkûmiyetten mücerret oldukları ve suç teşkil eden fiil karşılığı olarak hükmedilmiş bulunmadıkları cihetle mezkûr madde ve af şümulü dışında kalmaktadır.

113 sayılı Kanunun değişik 7 nci maddesinin ilk fıkrasında (affın Hâkimler ve Memurin kanunlarıyla bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara tevfikân verilmiş ve verilecek idari ve inzibati karar ve yapılmış ve yapılacak işlemlere ve subay, askerî memur ve asubayların cezalarının hukuki neticelerinden olan rütbenin kaybedilmesi ve orduya subay, askerî memur ve asubay olarak kabul olunmamak ve askerî nisbetin kesilmesi işlemlerine) şümulü bulunmadığı kesin olarak belirtildikten sonra aynı maddenin 2 nci fıkrasında (hususî kanunlara göre mercilerince verilmiş olan ve bu kanunun neşri tarihinde infaz edilmemiş bulunan para cezaları da 1 nci madde hükmüne tâbidir) denilmiştir. Mezkûr 2 nci fıkrada mevzu bahsolan ve hususî kanunlara göre mercilerince verilip bu kanunun neşri tarihinde infaz edilmemiş bulunmaları dolayısıyla affa tâbi tutulan para cezalarından maksat 1 nci maddenin (B) bendinde yazılı ve yukarıda açıklanan para cezaları dışında kalan ve hususî kanunlarla yetkili kılınan mercilerce verilen ve kanunlarına göre suç teşkil eden fiiller karşılığında tertiplenen para cezalarıdır. Misal olarak 5383 sayılı Gümrük Kanununun 143 ve 144 nci maddeleri gereğince gümrük komisyonlarınca veya Trafik Kanununa tevfikân trafik zabıtasınca tâyin olunan para cezaları zikredilebilir. Bu nevi para cezaları Af Kanununun neşri tarihinde infaz edilmemişse 7 nci maddenin 2 nci fıkrası delâletiyle 1 nci madde hükmüne affa tâbi tutulacaklardır. Bu bakımdan 7 nci maddenin 2 nci fıkrası bu maddenin 1 nci fıkrası hükmüne bir istisna getirmemektedir.

Yorum isteginde bahis konusu edilen ve adlî, askerî ve idari merciler tarafından verilen ve terhibi mahiyette olmıyan doğrudan doğruya inzibati bir mahiyet ve karakter taşıyan para cezaları. 113 sayılı Af Kanununun değişik 7 nci maddesinin ilk fıkrası şümulüne girdiği ve 2 nci fıkranın hiçbir suretle bu nevi para cezalarına ait bulunmadığı cihetle affa tâbi olamaz.

Netice olarak : Adlî, askerî ve idari merciler tarafından inzibati ceza mahiyetinde olarak tâyin edilen para cezalarının affa tâbi bulunduğu hakkında 113 ve 134 sayılı kanunlarda bir sarahat bulunmamasına mukâbil bu nevi para cezalarının inzibati mahiyetleri icabı olarak 113 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ilk fıkrası şümulü içinde kaldıkları cihetle affa tâbi bulunmadıkları ve mezkûr 7 nci maddenin 2 nci fıkrasının inzibati mahiyetteki para cezalarına taallük etmediği sarahaten anlaşılmakta olduğundan yoruma mahal olmadığına karar verildi.

Başbakanlığa yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 21 . 7 . 1961

3/115

Kurucu Meclis Tutanak Dergisi

: Cilt Sayfa

2 144,217,288

[Birleşim : 22 — 49 Sıra Sayılı basmayazı Kurucu Meclis 22 nci Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.]